

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คณินนุช สิงห์นนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ คณิงนุช สิงห์นนท์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปาณี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.สมพร สุกตัญญ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(นายแพทย์สมรักษ์ สันติเบญจกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปาณี)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.สมพร สุกตัญญ์)

.....กรรมการ
(ดร.ภัทราวดี มากมี)

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา
ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีวิทยาลัยวิทยาการวิจัย
และวิทยาการปัญญา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปาณี)

วันที่ 31 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.สมพร สุทัศนีย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแฉิม เป็นอย่างสูงที่ให้คำปรึกษาแนะนำ และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้และขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ และสามารถทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผศ.ดร.อภิญา อิงอาจ ดร.พุดพงษ์ สุขสว่าง และอาจารย์กนก พานทอง ที่ได้ให้คำแนะนำเมื่อมีข้อสงสัยในการวิเคราะห์ข้อมูล

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ญาติและครอบครัว และขอขอบคุณกำลังใจจากพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุก ๆ ท่าน ที่มีได้กล่วนามมา ณ ที่นี้ ที่มีส่วนช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี และสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตเวทิตาแด่ บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านาน

คณินุช สิงห์นนท์

51928020: สาขาวิชา: การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา; วท.ม. (การวิจัยและสถิติทาง
วิทยาการปัญญา)

คำสำคัญ: อารมณ์ทางลบ/ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน/การวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพหุ
คินิงนุช สิงห์นนท์: การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย (A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS OF NEGATIVE EMOTION OF
HIGH SCHOOL STUDENTS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุชาดา กรเพชรปานิ, Ph.D.,
ม.ร.ว.สมพร สุทัศน์ย์, Ph.D. 135 หน้า. พ.ศ.2555.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอารมณ์ทางลบของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลอารมณ์ทางลบของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดล
อารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างกลุ่มเพศชาย กับเพศหญิง กลุ่มตัวอย่าง
เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 5 จำนวน 800 คน การวิเคราะห์ข้อมูล
ใช้โปรแกรม SPSS และโปรแกรม LISREL ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. อารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ
ดังนี้ ด้านความวิตกกังวล ด้านความซึมเศร้า ด้านความกลัว
2. โมเดลองค์ประกอบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาจากค่าสถิติไค-สแควร์
เท่ากับ 35.78 ที่องศาอิสระเท่ากับ 38 ค่า p .57 ค่า GFI เท่ากับ .99 ค่า AGFI เท่ากับ .98 ค่า CFI
เท่ากับ 1.00 ค่า SRMR เท่ากับ .02 และค่า RMSEA เท่ากับ .00
3. โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ระหว่างกลุ่มเพศชาย กับเพศหญิง ไม่มีความแปรเปลี่ยนของโมเดล

51928020: MAJOR: RESEARCH AND STATISTICS IN COGNITIVE SCIENCE; M.Sc.
(RESEARCH AND STATISTICS IN COGNITIVE SCIENCE)

KEYWORDS: NEGATIVE EMOTION/ A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS/
A MULTIPLE - SAMPLE ANALYSIS

KHANUNGNUT SINGNON: A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS OF NEGATIVE
EMOTION OF HIGH SCHOOL STUDENTS. ADVISORY COMMITTEE: SUCHADA
KORNPENTPNEE, Ph.D., M.R.SOMPORN SUDHASANI, Ph.D. 135 P. 2012.

The purpose of this research was to conduct a confirmatory factor analysis of negative emotion of high school students to validate the accord of the negative emotion model with empirical data, and to test the consistency of the model of high school students between different sexes. The sample consisted of 800 students in the high school under the jurisdiction of Office of the Basic Education Commission, The Office of Strategy Management and Integration in Education No. 5. SPSS and LISREL was used to process and analyze the data.

The results were as follows:

1. Negative emotion of high school students consisted of three factors; anxiety, depression, and fear.
2. The model of negative emotion of high school students was in accordance with the empirical data. Chi-square goodness of fit test value was 35.78 with 38 degrees of freedom, $p = .57$, GFI = .99, AGFI = .98, CFI = 1.00 SRMR = .02 and RMSEA = .00
3. The model of negative emotion of high school students between different sexes did not vary.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	
ภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่.....	1
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ตอนที่ 1 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับอารมณ์.....	7
ตอนที่ 2 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเกิดอารมณ์ทางลบ.....	10
ตอนที่ 3 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับวัยรุ่น.....	36
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
ตอนที่ 5 เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ.....	47
ตอนที่ 6 เทคนิคการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพหุ.....	55
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
การศึกษาองค์ประกอบอารมณ์ทางลบ.....	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4 ผลการวิจัย.....	69
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 อภิปรายผลและสรุปผล.....	80
สรุปผลการวิจัย.....	80
อภิปรายผลการวิจัย.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก.....	96
ภาคผนวก ก แบบวัดข้อมูลเพื่อการวิจัยอารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	97
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	102
ภาคผนวก ค สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	104
ภาคผนวก ง ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้จากองค์ประกอบการอารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 800 คน, กลุ่มตัวอย่างเพศชายจำนวน 310 คน, กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงจำนวน 490 คน).....	106
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการเชิงยืนยันอารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	117
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพหุองค์ประกอบเชิงยืนยันอารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายระหว่างกลุ่มเพศชายกับเพศหญิง..	124
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	135

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนนักเรียนจำแนกตามรายชื่อโรงเรียน และระดับชั้นเรียน.....	60
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายชื่อโรงเรียน และระดับชั้นเรียน.....	61
3 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา เพศ และอายุ.....	70
4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองอารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	72
5 ผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพหุขององค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองอารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างกลุ่มเพศชายกับเพศหญิง.....	77
6 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้จากองค์ประกอบอารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 800 คน).....	107
7 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้จากองค์ประกอบอารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (กลุ่มตัวอย่างเพศชายจำนวน 310 คน).....	110
8 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้จากองค์ประกอบอารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงจำนวน 490 คน).....	113

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 โมเดลสมมติฐานองค์ประกอบเชิงยืนยันอารมณ์ทางลบ.....	5
2 กระบวนการเกิดอารมณ์.....	8
3 กระบวนการกำกับตนเอง.....	12
4 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน.....	47
5 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับสอง.....	55
6. โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองอารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	75
7. โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองอารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของกลุ่มตัวอย่างเพศชาย.....	77
8. โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองอารมณ์ทางลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง.....	78